

Міністерство освіти і науки України
ДНУ Інститут модернізації змісту освіти
Мукачівський державний університет
Малопольський державний університет імені
Вітольда Пілецького в Освенцемі (Польща),
Університет економіки в Братиславі
Факультет економіки бізнесу в Кошице (Словаччина)

**VI Міжнародна
науково-практична конференція
“УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІЇ І ВИКЛИКИ”
Збірник тез доповідей**

4-5 квітня 2024 р.

**Міністерство освіти і науки України
ДНУ Інститут модернізації змісту освіти
Мукачівський державний університет
Малопольський державний університет
імені Вітольда Пілецького в Освенцімі (Польща),
Університет економіки в Братиславі
Факультет економіки бізнесу в Кошице (Словаччина)**

**УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІЇ І ВИКЛИКИ**

**MANAGEMENT OF SOCIO-ECONOMIC
TRANSFORMATIONS OF BUSINESS PROCESSES:
REALITIES AND CHALLENGES**

**Тези доповідей
VI Міжнародної науково-практичної конференції**

4-5 квітня 2024 р.

**Мукачево
2024**

СЕКЦІЯ 3. УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМИ ПРОЦЕСАМИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Гарагонич О., Микуланинець С. Сучасні методи просування продукції	69
Гоблик-Маркович Н., Ремез С. Стратегічне управління в умовах змін	72
Джунковська К. Бізнес в умовах війни: основні тенденції	74
Зарічна О., Рокус А. Особливості проведення оцінки конкурентоспроможності підприємства	75
Кадар Ю., Ліба Н. Дослідження поняття «маркетинговий аудит»	78
Ланченко Є. Удосконалення організації праці в сільськогосподарських підприємствах	79
Лизанець А., Нірі К. Сутність, роль та розвиток технологій управління підприємством	82
Лизанець А., Пеленко В. Маркетингова концепція управління збутовою політикою оптового торговельного підприємства	85
Лизанець А., Русин О. Сучасні тенденції розвитку HR-менеджменту	87
Лукеча М., Микуланинець С. Шляхи підвищення ефективності логістичної діяльності підприємства	89
Молнар-Бабіля Д., Удворгелі Л. Впровадження продуктів функціонального призначення у закладах ресторанного господарства	92
Николин Б., Феєр О. Економічна стійкість організації в кризових умовах	94
Попович О., Ярош В. Правові аспекти в управлінні персоналом під час військового стану	95
Проскура В., Баняс З. Прийняття управлінських рішень в умовах нестабільності зовнішнього середовища	97
Пугачевська К., Левко Т. Конкурентоспроможність підприємства в умовах глобалізації	98
Пугачевська К., Мондик К. Маркетингове середовище підприємства: сутність та складові	101
Фокіна-Мезенцева К., Джунковський Ю. Управління проєктами на підприємстві в умовах цифровізації	102
Фокіна-Мезенцева К., Джунковський В. Цифрові технології в управлінні підприємством-суб'єктом ЗЕД	104
Хаустова К., Росул С. Сучасні підходи до сталого розвитку підприємства	105
Шатєєв О. Двосдиний підхід (виробник/споживач) до комплексу маркетингу	107
Шашовець Й. Місце економічної діагностики у системі антикризового управління підприємством	108
Шашовець Й., Новак І. Управління бізнес-процесами як структурним елементом бізнес-середовища підприємства	111

СЕКЦІЯ 4. ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ НА МІКРО- ТА МАКРОРІВНЯХ

Братюк В., Помельнікова О. Пряме та непряме оподаткування в державі в сучасних реаліях	114
Максименко Д. Формування управлінської звітності за сегментами бізнесу	115
Мойсєєв Д., Ліба Н. Етапи впровадження автоматизованої системи управлінського обліку	117
Москаль О., Ліба Н. Інформаційні системи управління: сутність, функції, ефективність впровадження	119

ВОЛОДИМИР ПРОСКУРА

д. е. н., доцент, професор кафедри менеджменту,
управління економічними процесами та туризму
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

ЗОЛТАН БАНЯС

здобувач вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент»
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Постійні зміни умов зовнішнього та внутрішнього середовища підприємств формують перед менеджерами різних рівнів необхідність прийняття оперативно приймати ефективні рішення. На практиці керівники компаній можуть орієнтуватись у вирішенні нових завдань на власну інтуїцію та попередній досвід, які водночас можуть бути хибними. Водночас з'являються сучасні методи і техніки, що дозволяють краще адаптуватися до нових викликів. Перелічене вище зумовлює актуальність дослідження сучасних методик в прийнятті управлінських рішень особливо в контексті запровадженого в Україні воєнного стану, адже менеджери підприємств зіштовхнулись з абсолютно новими викликами.

Управлінське рішення характеризується певними ознаками, зокрема: цілі (суб'єкт управління приймає рішення, виходячи не з власних потреб, а з метою розв'язання існуючих проблем певного підприємства); наслідки (рішення, що приймаються менеджером високого рангу, можуть значною мірою впливати на стан об'єкта управління); поділ праці (в організації існує певний поділ праці, зокрема одні працівники зайняті аналізом проблем і прийняттям рішень, інші – їх реалізацією); професіоналізм (для прийняття рішень менеджер повинен володіти відповідними знаннями, навичками та мати певний досвід роботи) [1, с.42].

Відтак, основна мета управлінського рішення – забезпечити координуючий вплив на об'єкт (систему) управління для досягнення цілей конкретного підприємства [2]. Окрім того, управління передбачає наявність суб'єкта й об'єкта управління, між якими існує певний зв'язок.

Управлінські рішення можуть прийматися за таких полярних умов, як визначеність та невизначеність. Під визначеністю розуміють такий стан середовища процесу прийняття рішення, за якого суб'єкт рішення наперед знає приблизний результат усіх альтернативних дій. Невизначеність характеризується відкритістю вирішуваних задач, за яких менеджер не ознайомлений з множиною детермінант, які впливають на об'єкт управління.

Для ефективного управління необхідно враховувати значну кількість детермінант та дотримуватися певних методологічних засад. Систематизація поглядів вчених у даному напрямку дозволила визначити метод прийняття управлінського рішення як сукупність способів і прийомів виконання процедур прийняття управлінського рішення, орієнтованих на вирішення проблемної ситуації.

У сучасній економічній науці представлено значну кількість класифікацій методів, що застосовуються в процесі прийняття рішення. Зокрема дослідники пропонують всю сукупність методів розподілити на наступні групи [3, с.80]:

1. Метод, заснований на інтуїції керуючого, яка зумовлена наявністю у нього раніше накопиченого досвіду і масиву знань в конкретній галузі діяльності, що допомагає вибрати і прийняти правильне рішення.

2. Метод, заснований на прийнятті рішення на основі «здорового глузду», коли керуючий, приймаючи рішення, обґрунтовує їх послідовними доказами, зміст яких опирається на накопичений практичний досвід.

3. Метод, заснований на науково-практичному підході, що передбачає вибір оптимальних рішень на основі переробки великих кількостей інформації і вимагає застосування сучасних технічних засобів та програмних продуктів.

Проблема вибору управлінського рішення – одна з найважливіших у сучасному менеджменті, адже передбачає необхідність всебічної оцінки самим керівником конкретної ситуації і самостійності прийняття ним одного з кількох потенційних варіантів рішень [4].

Таким чином, ухвалення ефективних рішень одна з ключових умов ефективного існування і розвитку підприємства, важливий процес, що пов'язує основні функції управління, зокрема планування, організацію, мотивацію, контроль. Варто відмітити, що саме рішення, прийняті керівниками будь-якого підприємства обумовлюють не тільки ефективність її діяльності, а й потенціал її сталого розвитку, виживання у волатильному бізнес-середовищі.

Відтак, ефективне прийняття рішень – це необхідна передумова професійного виконання управлінських функцій і запорука досягнення визначених цілей. Прийняття управлінських рішень є центральною ланкою в теорії і практиці менеджменту. Вимоги, що пред'являються до управлінських рішень, дозволяють менеджеру обрати оптимальної варіант їх реалізації, орієнтований на досягнення певної запланованої мети підприємства з урахуванням наявних посадових повноважень й компетенцій.

Список використаних джерел:

1. *Технології прийняття управлінських рішень: монографія за заг. ред. док. екон. наук, професора І. О. Кузнецової. Харків: «Діса плюс», 2023. 430 с.*
2. *Кравченко М., Голюк В. Прийняття управлінських рішень: сутність та сучасні тенденції розвитку. Економіка та суспільство. 2022. №40. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-40-37> (дата звернення: 13.03.2024)*
3. *Олійниченко О. М. Аспектичний підхід до визначення поняття «управлінське рішення». Наукові праці НУХТ. 2017. № 21. С. 79–83.*
4. *Місцевий економічний розвиток: моделі, ресурси та інструменти фінансування: практ. посібн. URL: http://pleddg.org.ua/wp-content/uploads/2020/09/PLEDDG_LED_Finance_Guide_Part_1.pdf (дата звернення: 12.03.2024)*

УДК 338.12

КАТЕРИНА ПУГАЧЕВСЬКА

к. е. н., доцент, доцент кафедри менеджменту,
управління економічними процесами та туризму
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна
ТАРАС ЛЕВКО

здобувач вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент»
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Виникнення і розвиток суспільства супроводжується формуванням явища конкуренції (від латинського *concurrentia* – стикатися, змагатися), яка є одним із постійно діючих чинників його прогресивного руху вперед. Конкуренція змушує суб'єктів підприємницької діяльності не зупинятися на досягнутому, а постійно самовдосконалюватися, знижати витрати на виробництво, покращувати якість продукції

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>